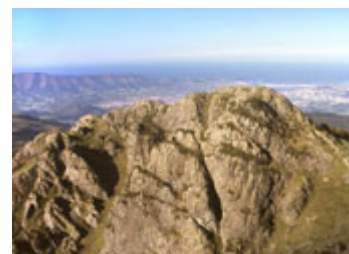

Lekuak

Aiako harria - Kontserbazio Bereziko Eremuak (KBE)

Izendapena

Natura 2000 Sarea - Kontserbazio Bereziko Eremuak (KBE)

Kodea: ES2120016

Proposamen Organoa: Eusko Jaurlaritza

Izendapen Organoa: Europako Batzordea

Egoera: Izendatua

Proposamenaren Data: 1997/12

Izendapenaren Data: 2013/06/04

Erreferentziak

Erreferentzia

Araudia

(4) Batzordearen Erabakia, 2004ko abenduaren 7koa, Kontseiluaren 92/43/EEE Zuzentarauari jarraituta, alde biogeografiko atlantikoko erkidegorako leku garrantzitsuen zerrenda onartzen duena.

(11) 355/2013 DEKRETUA, ekainaren 4koa, Aiako Harria Kontserbazio Bereziko Eremu izendatzen duena (ES2120016), eta eremu horren kontserbazio-neurriak onartzen dituena.

Inprimaki ofizialak

(1) ES2120016 Aiako Harria. NATURA 2000 - STANDARD DATA FORM.

Lokalizazioa

E-Operaciones de localización sobre la capa S91B.RN2000_ES21_25000			
Lokalizazio geografikoa			
WGS84			
	Longituedea:	-1.83720934	Latituedea: 43.26024258
ETRS89			
UTM:	X(m):	594,376.58	Y(m): 4,790,371.3
Altitudea(m): Gutxienezkoa: 10 Batez bestekoa: 325 Gehienezkoa: 830			
Lokalizazio administratiboa			
Gipuzkoa			
Bidasoa Beherea/Bajo Bidasoa			
Udalerrria		Azalera	Lekuaren %a
Irun		1,232.79 ha	18.11
Donostialdea/Donostia-San Sebastián			
Udalerrria		Azalera	Lekuaren %a
Astigarraga		1.84 ha	0.03
Donostia / San Sebastián		219.41 ha	3.22
Errenteria		1,676.87 ha	24.64
Hernani		623.63 ha	9.16
Oiartzun		3,015.55 ha	44.31
Funtzio-eremuak			
Izena		Azalera	
Donostia-Beterri		6,792.59 ha	
Unitate hidrologikoak			
Izena		Azalera	
Bidasoa		1,219.37 ha	
Oiartzun		2,711.49 ha	
Urumea		2,860 ha	
Alde biogeografikoak			
Izena		Azalera	
Atlantikoa		6,791.19 ha	
Azalera			
Azalera (ha):		Perimetroa (m):	
6,806.33		116,236.2	

Deskribapena

Aiako Harria Gipuzkoa ipar-ekialdean, Nafarroarekin mugan, dagoen mendigune bat da. Gune malkartsua da eta 800 metrotik gorako gailurrak ditu. Bidasoa ibaia igarotzen da eremu honen ekialdeko ertzetik.

Ingurumen ezaugarriak direla eta hainbat sektore berezi daitezke. Hegoaldean baso naturalak eta baso landaketak dira nagusi, artzaintzarako soilguneekin batera. Erdiguneak Aiako Harria mendigune granitikoak, berezitasun geologikoagatik ingurune zabal batean lehen mailako paisaia-erreferentzia dena, hartzen du.

Iparraldeko zatian, -Endarako amildegia-, Aiako mendigunearen mendi-adarrak daude; eremu handi batean basoz eta haitzez estalitako malda zorrotzekin. Enbido edo Aiztondoko sakana, faila geologiko garrantzitsu batetatik sortutakoa, da beste enklabe malkartsuetako bat, eta 100 metroko desnibeleko ur-jauzia, haitzarteak eta erliebe ikusgarriak aurki daitezke bertan.

Lursail hauek Paleozoiko garaikoak dira eta Pirinioetako eremu axialeko mutur mendebaldekoena osatzen dute: arroka plutonikoak (ale xeheko edo lodiko granitoak eta dioritak) eta aureola metamorfikoa (eskistoak, grauwakak eta abar). Interes geologikoak areagotu egiten da, halaber, bertako arroka eta egitura tektonikoei eta meatze-zainei esker; azken hauetako batzuk erromatarren garaitik ezagutzen eta ustiatzen dira. Lurrak azidoak dira eta eremuk landare-estalduran islatzen dira.

Lurra basorako erabiltzen da batik bat, eremuaren zati handiengan: pagadi, harizti eta konifera eta hostozabalen baso-landaketak nagusitzen dira. Artzaintza estentsiboa nahiko garrantzitsua da goiko eremuetan eta gainerako eremuetan, berriz, tarteka azaltzen da. Baserriak urriak dira eremu honetan eta sakabanatuta daude. Gipuzkoako mendebaldeko zintako hiriguneen hurbiltasuna dela eta, eremu honek aisia-erabilera handia du eta ibiltari, mendizale eta talde ugari ibiltzen dira.

Hego-mendebaldeko muturrean Añarbeko urtegia dago, besteak beste Donostia hornitzen duena. Esparru honetan aurkitzen dira, halaber, hornikuntza hidroelektrikoa helburu duten beste hainbat urtegi, ur-hartze eta adar.

Kalitatea eta Garrantzia

Kalitatea eta Garrantzia

Eremu honetan basoak, harizti eta pagadi azidofilo zabalak, dira nagusi. Goi aldean larreak eta sastrakadiak daude eta, tarteka, bestelako hainbat landare interesgarri ere bai. Haitzek arroka silizeotako flora kasmofitoa, Euskal Autonomia Erkidegoan oso bitxia dena, hartzen dute. Landareen artean interes korologiko handiko hainbat espezie aurki daitezke; hala, oso eremu murrizteko endemismo estenoikoa den ezkerre (Soldanella villosa) multzo handiak dira aipagarrienak.

Bidasoa ibaiaren eta horren errekaen uraren kalitatea onargarria da, azterketa fisiko-kimiko eta biologikoen arabera. Ibaiertzeko basoaren kontserbazioa partziala da. Hala, urari loturiko fauna oso garrantzitsua da, izokin arruntaren (Salmo salar) arrabaleku den Endara errekaetan batik bat. Aurki daitezken beste espezie interesgarri batzuk Pirinioko ur-satorra (Galemys pyrenaicus) eta ur-ipurtatsa (Mustela lutreola) dira. Hegaztien artean hainbat espezie errupikola nabarmentzen dira, sai arreen (Gyps fulvus) multzo txikia eta basoetan ohikoak diren espezie batzuk, besteak beste.

Gune hau interes geologikoa da Euskal Autonomia Erkidegoan, bertako material eta egitura tektonikoen berezitasun eta aniztasunagatik. Balio geologiko hori areagotu egiten dute meatze-zainek; horietako batzuk erromatarren garaitik ustiatzen eta ezagutzen dira, gutxienez.

Pirinioen mutur mendebaldekoenean kokaturik egoteak gune garrantzitsu bihurtzen du Pirinioak inguratzen dituzten hegaztien migrazioan. Hegaztien fluxua zinegetikoki aprobetxatzen duten uso-postu ugari daude.

Urrakortasuna

Abeltzaintza antolamenduaren gabeziak eta zuhaitzen antzinatasunak basoen birsorkuntza baldintzatzen dute. Eremuaren zati handi bateko baso-jarduerak, malda zorrotzek eta disgregagarriak diren lurrek higadura eta ur-kalitate arazo larriak eragiten dituzte.

Artzaintza sistema tradizionalak utzi izanak erabilera horiekin loturiko ekosistemak kontserbatzeko arazoak eragiten ditu. Lurrak, nagusiko azidoak izaki, ez dira oso emankorrak eta horrek mugatu egiten du horien aprobetxamendua.

Arditurriko antzinako meatzeek material toxikodun zabortege handiak eragin dituzte eta eragin negatiboa dute horiek izen bereko errekaen kalitatean.

Gune Azpimarragarriak

Interes geologikoa duen enklabea, arroka eta egitura tektonikoen aniztasunarengatik. Aiako Harriaren dagoen batolito granitikoaren azpimarragarria da.

Klimatologia

Klima-aldeak
Izena
Isurialde atlantikoa

Geologia eta Lurzoruak

Lekuaren substratua osatzen duten haitzek oso jatorri anitzak dituzte, berezitasun batekin: Euskadiko materialik zaharrenak Aiako Harriari biltzen direla eta Bortzirriak mendigune paleozoikoa osatzen dutela. Antzina, magma-intrusio bat egon zen material horietan eta arroka plutonikoen batolito bat (hain zuzen, granito eta granodioritekin) eta bere aureola, arroka metamorfikozkoa (eskistoak, grauwakak...) eratu zituen. Urte-miloi batzuetako higadura prozesu baten ondoren, batolitoa azaleratu zen eta eskualdeko kotarik altuenak osatu zituen: Erroilbide (838 m), Txurumurru (789 m) eta Irumugarrieta (806 m). Aiako Harria izena ematen zaie eta Irun, Oiartzun eta Lesakaren (Nafarroan) artean daude. Azkenik, ibarraren hondoak eta Bidasoa ibaiaren lautada alubiala eratzen dituzten koaternarioko jalkinek osatzen dituzte materialik modernoena. Azkenik, Arditurriko meategiak azpimarratu beharra dago; gutxienez erromatarren garaitik ezagutu eta ustiatzen diren burdin eta blendazko betak dituzte.

Tektonika- eta higadura-prozesuek espazio aldapatsua eratu dute, malda arrokatsu handiekin (esaterako, Endara eta Enbido sakanak; azken hori faila geologiko batek sortu zuen eta 100 metroko aldea duen urjauzi bat erakusten du); eta erliebe biguneko zonekin, Erlaitz zelai ezagunak bezalaxe.

Ingurune Biotikoa

Fauna

Fauna basokoa eta errupikola da, batez ere, ur-bazterreko inguruei lotuta dagoena, arrainak hain zuzen, ahaztu gabe: izokina, errunaldirako Bidasoan eta Endarako erretenean gora doana; zarboa (Gobio gobio) edo itsas amuarraina (Salmo trutta trutta). Ugaztunak ere badaude: igaraba, arriskuan dagoen bisoi europarra, muturluzea edo basakatua (Felis silvestris) basoetan.

Hegaztiei dagokienez, atal honen hasieran aipatu direnez gain, miru beltzaren (Milvus migrans) habiagintza, harkaitz-zozogorria (Monticola saxatilis) eta moko lodia (Coccothraustes coccothraustes) azpimarratzekoak dira.

Flora eta Landaredia

Hainbat altitude-estai egoteak, egutera eta ospel-isurialdeek eta sakonen termizidadeak landare-paisaia anitza osatzen dute, substratuaren garraztasunak markatua eta oihaneztatzeek aldatua.

Azaleraren garrantziko portzentaje bat, intsinis pinuak (Pinus radiata), lariziu pinuak (Pinus nigra subsp. laricio) edo alertze japoniarrak (Larix kaempferi) estaltzen dute. Haritz amerikarra (Quercus rubra) bezalako hostozabalak daude ere. Horrela, bertako basoa neurri handian murriztu da.

Espazioari dagozkion baso naturalak pagadi eta harizti silizikolak dira. Pagadiak ongi agertzen dira Añarbe eta Oiartzun ibaien burualdeetan. Azken horrek (Ohianlekuko arean) Soldanella villosa euskal-kantabriar endemismoaren populazio garrantzitsu bat dauka. Haritz kandudun (Quercus robur) eta kandugabeen (Q. petraea) hariztiak Urdaburu mendiaren hegal eguzkitsuetan eta Endara sakonean agertzen dira. Azken horretan gurbitzak (Arbutus unedo) eta ezpela (Buxus sempervirens) daude, aterpea aurkitu dutela azalduz. Ametz arruntaren (Q. pyrenaica) ale batzuk oraindik bizirauten dute, isolatuta, gailur eta eguteretan.

Larreak eta iratze-otadi-txilardiak osatzen duten mosaikoak, goialdeetan, lurraren zatirik handiena betetzen du eta, noizean behin, urmael txikiak agertzen dira, Sphagnum generoko goroldioekin eta Drosera rotundifolia bezalako landare haragijaleekin.

Harkaitz hezeetan, pitzatu eta kofaguneetako landareak agertzen dira: Hymenophyllum tunbrigense, Trichomanes speciosum edo Asplenium septentrionale iratzeak, edo Huperzia selago bezalako likopodioak; horiek guztiak arrarotzat edo oso arraro-tzat hartzen dira. Beste landare arraroak Saxifraga clusii subsp. clusii, edo Petrocoptis pyrenaica dira; Euskadin daukate bere banaketaren mendebaldeko muga.

Erreferentziak

Erreferentzia

Artikuluak

(8) Zubeldia, M. M., Roteta, A. A., Iparraguirre, C. A., Arbelaitz, E., & Tamayo, I. (2002). Aiako harria parke naturaleko mehatxaturiko flora (Gipuzkoa): I. populazionen banaketa eta zentsoa. *Munibe Ciencias Naturales. Natur zientziak*, (53), 131-146

Txostenak eta azterlanak

(9) Pagola Carte, Santiago. 2007. DETECCIÓN DE LAS ESPECIES DE INVERTEBRADOS DE INTERÉS COMUNITARIO, DETERMINACIÓN DEL ESTADO DE SUS POBLACIONES Y MEDIDAS PARA SU CONSERVACIÓN, EN EL L.I.C. AIAKO HARRIA. CAMPAÑA 2006,

Lurzoruaren Arauketa eta Jabetza

Eremu honen %20 jabetza pribatukoa da eta gainerakoa, berriz, jabetza publikokoa edo Gipuzkoako Foru Aldundiaren ondare. Halaber, ibai eta ibaiadar-arroak nahiz urtegien ibilguak jabari publiko hidraulikokoak dira 1/2001 Legegintzazko Errege Dekretuaren arabera. Ibaiertzei dagokienez, 5 metroko zabalerako zortasun longitudinaleko gune bat dago erabilera publikorako.

Kontserbazio egoeraren balorazioa

Oinarrizko elementu edo kudeaketaren helburu dira Aiako Harria Kontserbazio Bereziko Eremu (KBE) izendatzera bultzatu duten habitat naturalak eta basa espezieak eta Euskal Herriko biodibertsitatearen kontserbaziorako interesa dutenak. Horrela, kontserbazio-egoera ona mantentzeko edo lortzeko neurri aktiboak hartu behar dira. Beraz, helburuen katalogo bat osatzen dute, eta helburu horien gainean neurri aktiboak, zuzentarauak eta arauak definitu eta garatu behar dira.

Oinarrizko elementu eta kudeaketa-xedeen bitartez egindako hurbilketak, tokiko elementu esanguratsuak kontserbatzeko hartu beharreko neurriak hartzea baimentzen du, eta ekosistemak orokorrean hartuta baino errazagoa egiten du ebaluaketa, ahaztu gabe azken helburua ekosistemen egoera kontserbatzea dela.

Horrela, oinarrizko elementu edo kudeaketarako helburuak aukeratzeko, ondorengo irizpideak hartu dira kontuan:

- Eremuan garrantzi handia duten eta Natura 2000 Sarean (eskualdean, estatuan eta Europako erkidegoan) zaintzeko garrantzitsuak diren habitat eta espezieak, baldin eta egoera txarrean badaude eta zaintzeko kontserbazio neurri aktiboak hartu behar badira.
- Kontserbazio egoera bermatzeko, erregulatzea, moldatzea edo faboratzea beharrezkoa den giza erabileren menpekoak diren habitat edo espezieak.
- Beste habitat edo espezie basati batzuen edota leku horretako osotasun ekologikoaren onerako jardungo duten habitatak edo espezieak izatea.
- Beharrezko neurriak hartu ezean egoera txarrean egotera irits daitezkeela ikusi den habitat edo espezieak, eta baita talde taxonomiko baten edo ekosistema baten egoeraren adierazle onak izan daitezkeena, eta beraz monitorizatzeko lan espezifikoa eskatzen dutenak.

Elementu gakoak

Hayedos acidófilos atlánticos con sotobosque de *Ilex* y a veces de *Taxus* (*Quercion robori-petraeae* o *Ilici-Fagenion*)

Kontserbazio Egoera: Txarra

Zergatia: En el Estado español, considerando exclusivamente su área de distribución, se admite que los hayedos acidófilos atlánticos se encuentran en buen estado de conservación. De igual manera, la superficie incluida en la Red Natura 2000 de la CAPV es de 14.703 ha, el 57%, estando presente en 23 ZEC.

En Aiako harria ocupan 620 ha; pero esta superficie sólo supone el 9% de la ZEC, frente al 30% que ocuparían originalmente, por lo que se considera insuficiente la superficie que ocupa este tipo de hábitat dentro del espacio.

Si bien es cierto que podemos encontrar manchas muy jóvenes y hayedos con ejemplares maduros y trasmochos (*Oieleku-Bianditz*), en general, se caracterizan por tener una complejidad estructural baja con ejemplares de edades, morfología y composición específica similares.

Además, se considera que la disponibilidad de la madera muerta sigue siendo insuficiente, con 14 m³/ha y 12 m³/ha en Añarbe y Oieleku respectivamente (OLANO et al., 1996; GONZÁLEZ-ESTEBAN I. & VILLATE I., 2003; GONZÁLEZ-ESTEBAN I. & VILLATE I., 2004a; GONZÁLEZ-ESTEBAN I. & VILLATE I., 2004b). Sin embargo, este último bosque es de gran envergadura, lo cruzan dos ríos potencialmente interesantes para la fauna y presenta claros y cavidades para el cobijo de los animales (ARBELAITZ E. et al., 2007). El lirón gris (*Glis glis*) fue citado en este bosque (GONZÁLEZ ESTEBAN J & VILLATE I., 2003).

Se distribuyen en 94 manchas de tamaño muy variable. La de Oieleku-Bianditz tiene más de 200 ha.; y en la cuenca del Añarbe forman un mosaico con robledales. Presentan un grado bajo de fragmentación. Sin embargo, al ser prácticamente monoespecíficos los recursos tróficos son escasos o pueden escasear

temporalmente para ciertas especies de fauna.

En las cortezas de las hayas añosas de Oieleku se pueden encontrar comunidades liquenícolas indicadoras de bosques maduros como *Lobarion pulmonariae* (ETAYO J., 2008). Sin embargo, los estudios efectuados en este hayedo no son suficientes para hacer una valoración general de la funcionalidad del resto de los hayedos de la ZEC, más jóvenes en general.

Robledales galaico-portugueses con *Quercus robur* y *Quercus pyrenaica*

Kontserbazio Egoera: Txarra

Zergatia: Este hábitat se considera bien representado en la CAPV, especialmente en Araba, aunque se encuentra muy fragmentado en su distribución a lo largo de las solanas de las montañas de la divisoria, donde ha sido intensamente sustituido por matorrales y plantaciones forestales con fines productivos. En Aiako harria, ocupa una superficie de 16 ha, lo que supone sólo el 0,2% de toda la superficie de la ZEC, por lo que en un principio podría ser considerado un hábitat poco significativo en este espacio. Sin embargo, la superficie que ocuparía este hábitat según el mapa de distribución de la vegetación potencial, sería de 381 ha., mucho más relevante. Por tanto la superficie actual de marojal ocupa solamente el 4% de su potencial.

Como consecuencia de las quemadas periódicas provocadas por los ganaderos en los matorrales colindantes, presentan en general un aspecto homogéneo y denso, formado por multitud de fustes de escaso diámetro. La mayor parte de su superficie tiene una naturalidad baja, predominando los estadios juveniles en fase de regeneración y los rebrotes de cepa.

Se encuentra muy fragmentado en aproximadamente una docena de pequeñas manchas de entre 1,4 y 6 ha, en su mayoría rodeadas por plantaciones forestales de especies alóctonas o matorrales. Este alto grado de fragmentación y la baja complejidad estructural reduce su capacidad para albergar fauna forestal característica.

No obstante, se observa un potente regenerado de ejemplares jóvenes de marojo formando bosquetes o sotobosque bajo plantaciones de alerce y roble americano, principalmente, en una vasta superficie que va desde Otzarte hasta Elurretxe, a lo largo de una banda, que se corresponde con la distribución potencial.

Además, se han iniciado, con financiación comunitaria, actuaciones para restaurar y extender la superficie de marojal. Esto unido a las escasas perspectivas económicas de las plantaciones forestales, de la condición pública de la mayoría de la propiedad y de la fuerte sensibilidad de los ayuntamientos propietarios de los terrenos hacia la conservación, permite aventurar perspectivas favorables para este hábitat a medio plazo.

Quercus robur-ezko harizti azidofiloak

Kontserbazio Egoera: Txarra

Zergatia: En su distribución potencial ocuparían el 54% de la superficie de la ZEC. Actualmente ocupan con 1.209 ha, lo que supone el 18% del total y sólo el 30% de su superficie potencial. Se encuentran repartidos en 287 manchas; más de la mitad de superficie inferior a la hectárea, lo que demuestra que el hábitat se encuentra muy fragmentado, habiendo sido sustituido principalmente por plantaciones forestales con fines productivos, y en menor medida, por matorrales y pastizales.

La regeneración natural en robledales y hayedos es mínima en algunas zonas debido a la presencia del ganado durante todo el año.

En algunas zonas, los robledales son especialmente reseñables por la presencia de grandes y viejos robles, como antiguos trasmochos de gran interés ecológico: robledales de la cuenca de Oiartzun, Okilegi, Artamugarri, Añarbe y Errekabeltza.

En Okilegi (Oiartzun) se encuentra un robledal-bosque mixto, con aproximadamente entre 20 y 25 robles viejos trasmochos y alguna que otra haya trasmocha. Aunque de pequeña superficie, es un sitio que muestra una adecuación media-alta para la fauna (presencia de cavidades y alimento), una alta riqueza de especies vegetales, una muy alta complejidad estructural y una cantidad de madera muerta en suelo intermedia. Por la cota más baja de este bosque discurre el río Añarbe, incluido en el Plan de Gestión del desmán del pirineo de la Diputación Foral de Gipuzkoa (*Galemys pyrenaicus*).

En algunas manchas maduras con ejemplares de gran tamaño y alto valor ecológico se han detectado impactos puntuales por la presencia de rodales de coníferas sin mantenimiento u otras especies exóticas ornamentales.

En las manchas de difícil acceso en laderas de mucha pendiente y sustrato inestable, como es el caso del hayedo-robledal acidófilo de Errekabeltza, del de Berdabio, cerca del canal de Añarbe y de la central, pero alejado de otras actividades humanas, o del robledal con madroño que aparece en el barranco de Endara, de considerable extensión (117 ha), no ha sido posible el aprovechamiento forestal intensivo. Es por ello que el bosque se encuentra bien desarrollado, con una importante variedad de especies vegetales y con ejemplares de gran porte. La presencia de árboles maduros asegura la existencia de cavidades. Si le añadimos que su complejidad estructural es muy alta, es decir, que presenta claros y 4 estratos verticales, y que contiene un número medio de especies vegetales y algunos claros, riachuelos y cavidades, se le atribuye una buena valoración a este bosque (ARBELAITZ E. et al., 2007).

El subtipo de robledal éutrofo con sustrato calizo es probablemente el bosque más amenazado y en peor estado de conservación de la CAPV y sólo está presente en un enclave dentro de la ZEC. Se encuentra en buen estado, a pesar de su reducido tamaño (8 ha), ya que se encuentra en una ladera rocosa de mucha pendiente. Se observa una estructura compleja con una alta diversidad de especies vegetales y el estrato arbóreo y arbustivo muy variado, al igual que el herbáceo.

Resumiendo, a falta de datos cuantitativos más precisos, se estima que los robledales se encuentran en un estado de conservación desfavorable, con una superficie inadecuada, elevada fragmentación y reducido tamaño de las manchas persistentes, a pesar de las actuaciones recientes encaminadas a aumentar su superficie.

Ubideak eta haltzadiak

Kontserbazio Egoera: Txarra

Zergatia: Las alisedas riparias o de ribera ocupan en la ZEC una superficie de 136 ha, lo que supone un 2% de su superficie, el 26% de lo que ocuparía potencialmente.

Más allá de los datos sobre su distribución y superficie, se carece de cualquier otra información cuantitativa que permita establecer con precisión cual es el estado de conservación de las regatas y alisedas de Aiako harria.

En base a valoraciones cualitativas se puede estimar que su situación es variable según zonas en virtud de varios factores. En general, aquellas que se encuentran en zonas de difícil acceso con fuertes pendientes y alejadas de las rutas más frecuentadas por los visitantes están mejor conservadas. Es el caso de las de la cuenca de Añarbe, Usoko en Hernani o Baztelaerreka en Oiartzun.

Otras se encuentran cerca de las pistas o carreteras en Landarbaso, zonas urbanizadas o cerca del embalse de Añarbeen las que la presencia de plantas exóticas como *Robinia pseudoacacia*, *Platanus hybrida*, *Eucalyptus globulus* es muy abundante. En la aliseda de Galtzadeta la planta exótica invasora *Budleja davidii* está muy extendida.

En Otsandolaerreaka o Arrizbalekoerreaka una pista discurre paralela a las regatas reduciendo su superficie. En Arrizabaleko erreka en Pagosarde, ha quedado reducida a una línea discontinua debido a la deforestación y posterior plantación de *Eucalyptus globulus*. En el arroyo de Epele, incluido dentro del Plan de Gestión del desmán ibérico (*Galemys pyrenaicus*) y el visón europeo (*Mustela lutreola*), las obras para la instalación del gaseoducto han destruido un tramo de la aliseda riparia.

En algunos tramos, especialmente del Añarbe y Latxe, la complejidad estructural del cauce es baja: faltan, por ejemplo, pozas profundas, refugios para los peces, áreas de freza, o represas naturales por acumulación de madera que permita la alternancia de zonas rápidas y lénticas y la consiguiente aparición de microhábitats imprescindibles para el ciclo vital de algunas especies.

Finalmente, los arroyos acarrear gran cantidad de sedimentos y hojarasca al embalse, lo que a largo plazo podría comprometer la cantidad y calidad del agua en el mismo.

Las centrales hidroeléctricas afectan seriamente a la conectividad lateral y longitudinal de las regatas y dificultan el mantenimiento del caudal ecológico. En estos puntos, la mayor parte del caudal se deriva por los canales de alimentación de dichas centrales, dejando el cauce casi seco o totalmente seco en ciertos tramos, como ocurre a veces aguas abajo de la presa que alimenta la central de Okillegi.

Hasta la fecha no se ha constatado la presencia del hongo del género *Phytophthora* que afecta gravemente en el estado sanitario de los alisos.

Brezales secos europeos

Kontserbazio Egoera: Ezezaguna

Zergatia: Los brezales están sobradamente representados en la Red Natura 2000 de la CAPV. En Aiako harria ocupan una superficie notable: 157 ha, el 7% del total de la ZEC.

No se dispone de datos cuantitativos para valorar el estado de conservación de estos hábitats. La existencia de una alta variabilidad y de múltiples estados intermedios con coberturas y características variables, hace además muy difícil establecer estimas cualitativas.

Localmente, en los alrededores de Erlaitz, Pagogaña, Elurretxe, Bianditz y Oieleku los matorrales presentan coberturas importantes de helecho (*Pteridium aquilinum*). La abundancia de helecho y la presencia de regenerado arbóreo distorsiona la composición específica y estructural de los matorrales ácidos a los que acompaña, deteriorando su estado de conservación.

Formaciones herbosas con *Nardus*, con numerosas especies, sobre sustratos silíceos de zonas montañosas (y de zonas submontañosas de la Europa Continental)

Kontserbazio Egoera: Ezezaguna

Zergatia: Los pastos acidófilos de montaña ocupan 83 ha, lo que viene a ser el 1% del total de la ZEC. No se dispone de datos cuantitativos para valorar el estado de conservación de estos hábitats. La existencia de una alta variabilidad y de múltiples estados intermedios con coberturas y características variables, hace además muy difícil establecer estimas cualitativas.

Matorrales halófilos mediterráneos y termoatlánticos (*Sarcocornetea fruticosi*)

Kontserbazio Egoera: Txarra

Zergatia: Las comunidades higroturbosas (CodUE.7140), denominadas «mires de transición» ocupan una pequeña superficie de 1,48 ha en la ZEC, distribuidas en dos manchas de 1,35 ha y 0,13 ha. De las 145 Ha que ocupa en la CAPV este hábitat, el 84% está incluido en la Red Natura 2000. No obstante, su singularidad y rareza obligan a considerar la conservación de todas sus manifestaciones.

Su estado de conservación debe considerarse desfavorable al haberse identificado diversos impactos:

- La mancha de mayor tamaño sufre el pisoteo excesivo del ganado, lo que es grave dada la extrema sensibilidad de estos suelos encharcados al pisoteo. Además se encuentra parcialmente rodeado por una plantación de pino y atravesada por una pista disminuyendo la superficie del hábitat.
- En el otro esfagnal se ha encontrado a la especie exótica invasora *Buddleja davidii*, un apilamiento de gravilla-arena y una toma ilegal de agua del pequeño arroyo situado al borde del mismo. Además, se encuentra totalmente rodeado por una plantación de pino.

Por otro lado, ambos esfagnales presentan una calidad variable según zonas, con distinta complejidad estructural. No obstante, tienen una buena representación de especies ligadas a turberas con más de 8 especies características a estos hábitats.

Fauna saproxiliko

Kontserbazio Egoera: Desegokia

Zergatia: A pesar de ser el espacio natural más profundamente estudiado por entomólogos en la CAPV, no se dispone de datos sobre abundancia y áreas de distribución de estas especies; tan sólo de presencia y centrados en el hayedo de Oieleku.

Se han localizado 268 especies de invertebrados de los cuales 109 especies son saproxílicas, la gran mayoría coleópteros.

De las especies de interés comunitario se citan *Lucanus Cervus*, *Rosalia alpina* y *Cerambyx cerdo* (PAGOLA CARTE, S. 2006).

Lucanus cervus ha sido encontrado en Listorreta, Oieleku, Ugaldetxo, Pikogarate (Oiartzun) y Irugurutzeta-Aitzondo (Irun).

Cerambyx cerdo ha sido encontrado en el robledal de Endara.

Por el momento, sólo es posible estimar su actual estado de conservación o predecir su presencia a partir de la existencia de su hábitat natural y de estimas cualitativas sobre la existencia de condiciones favorables para sus requerimientos ecológicos. En este sentido, se estiman inadecuadas las condiciones de su hábitat a pequeña escala, dada la escasez de árboles maduros o senescentes madera muerta en el suelo o en pie.

El descenso de los aprovechamientos forestales así como la aplicación de las medidas contenidas en las presentes bases técnicas y en el proyecto LIFE concedido a la Diputación Foral de Gipuzkoa cuyo objetivo específico es garantizar el estado de conservación favorable de las poblaciones de especies saproxílicas hace prever en un incremento a largo plazo del número de árboles añosos, del mantenimiento y formación de trasmochos y de la presencia de madera muerta en pie y en suelo. Por tanto, las perspectivas futuras para estas especies son buenas; aunque estos cambios, de producirse, serán lentos por las propias características naturales de los mismos.

Dryocopus martius Picamaderos negro

Kontserbazio Egoera: Ona

Zergatia: Está incluido en el anexo I de la Directiva Aves. A nivel estatal está incluida en el Listado de especies silvestres en régimen de protección especial y en la CAPV como Rara. En España nidifica en los Pirineos y en los bosques de la Cordillera Cantábrica, desde el País Vasco hasta Asturias y Castilla y León.

El pito negro ha tenido una fuerte recuperación a nivel europeo (MIKUSI#SKI, 2006), probablemente fundamentada en que muchas de las repoblaciones forestales han alcanzado un tamaño adecuado. En la

CAPV, la tendencia de distribución y de la población es ligeramente ascendente en la actualidad. Hasta muy recientemente, se trataba de una especie extremadamente escasa en la CAPV: en 2001 se estimaban solamente de una a tres parejas en Gipuzkoa hasta que empezaron a expandirse a partir de la población navarra. En este sentido parece haber sido vital el cese de actividades tradicionales forestales como el carboneo, lo que ha permitido alcanzar mayor tamaño y madurez a los hayedos.

Su presencia en la ZEC es reciente ya que hasta el año 2001 como mínimo no se conoce cita alguna de la especie en el lugar (AIERBE, T. et al., 2001). Sin embargo, a pesar de que se desconoce su población, hoy en día se tiene constancia de su nidificación (AIERBE T. com. pers.).

El hábitat es también favorable dada la presencia de bosques con rodales maduros y masas jóvenes con buenas perspectivas de evolución futura a masas maduras. Con todo ello, se considera favorable su estado de conservación en de Aiako harria.

Plangintza eta Kudeaketa

Kudeaketaren Ardura duten Instituzio eta Erakundeak:

Entitate: Gipuzkoako Foru Aldundia

Kontaktu datuak :

Helbidea: Plaza de Gipuzkoa s/n

Telefonoa: 943112110

Fax-a: 943429961

Web-a:

<http://www.gipuzkoa.net>

Erreferentziak

Erreferentzia

Araudia

(11) 355/2013 DEKRETUA, ekainaren 4koa, Aiako Harria Kontserbazio Bereziko Eremu izendatzen duena (ES2120016), eta eremu horren kontserbazio-neurriak onartzen dituena.

Natura 2000 kudeaketa-tresnaren dokumentuak

(10) DOCUMENTO DE OBJETIVOS Y MEDIDAS DE CONSERVACIÓN PARA LA DECLARACIÓN DE LA ZONA ESPECIAL DE CONSERVACIÓN AIAKO HARRIA (ES2120016), Eusko Jaurlaritza-Gobierno Vasco.

Arauketa Orokorra

Irudiak

Aiako Harria (jpg, 64,70 KB)

Natura 2000-Euskadiko naturaguneak: MENDIAK (,)

Erlazionaturiko bestelako Irudiak

Erreferentziak

Erreferentzia

Araudia

(4) Batzordearen Erabakia, 2004ko abenduaren 7koa, Kontseiluaren 92/43/EEE Zuzentarauari jarraituta, alde biogeografiko atlantikoko erkidegorako leku garrantzitsuen zerrenda onartzen duena.

(11) 355/2013 DEKRETUA, ekainaren 4koa, Aiako Harria Kontserbazio Berezikiko Ereku izendatzen duena (ES2120016), eta eremu horren kontserbazio-neurriak onartzen dituena.

Artikuluak

(8) Zubeldia, M. M., Roteta, A. A., Iparragirre, C. A., Arbelaitz, E., & Tamayo, I. (2002). Aiako harria parke naturaleko mehatxaturiko flora (Gipuzkoa): I. populazionen banaketa eta zentsoa. *Munibe Ciencias Naturales. Natur zientziak*, (53), 131-146

Inprimaki ofizialak

(1) ES2120016 Aiako Harria. NATURA 2000 - STANDARD DATA FORM.

Jardunaldiak, aurkezpenak, komunikazioak, posterrak eta txostenak

(12) Aizpuru Oiarbide, Iñaki. <<ZEC de montaña de Gipuzkoa>> IV jornadas de naturaleza en el País Vasco Red natura 2000: la declaración de las Zonas Especiales de Conservación y aprobación de sus instrumentos de conservación Escuela Agraria de Fraisoro (Zizurkil, Gipuzkoa). 28-29 de noviembre de 2013.

(13) Álvarez, Kiko. <<ZEC de montaña en Bizkaia y Gipuzkoa>> IV jornadas de naturaleza en el País Vasco Red natura 2000: la declaración de las Zonas Especiales de Conservación y aprobación de sus instrumentos de conservación Escuela Agraria de Fraisoro (Zizurkil, Gipuzkoa). 28-29 de noviembre de 2013.

LIFE proiektuak

(3) LIFE Aiako Harria.

Natura 2000 kudeaketa-tresnaren dokumentuak

(10) DOCUMENTO DE OBJETIVOS Y MEDIDAS DE CONSERVACIÓN PARA LA DECLARACIÓN DE LA ZONA ESPECIAL DE CONSERVACIÓN AIAKO HARRIA (ES2120016). Eusko Jaurlaritza-Gobierno Vasco.

Txostenak eta azterlanak

(9) Pagola Carte, Santiago. 2007. DETECCIÓN DE LAS ESPECIES DE INVERTEBRADOS DE INTERÉS COMUNITARIO, DETERMINACIÓN DEL ESTADO DE SUS POBLACIONES Y MEDIDAS PARA SU CONSERVACIÓN, EN EL L.I.C. AIAKO HARRIA. CAMPAÑA 2006.

(14) 2007. Áreas importantes para los Anfibios y Reptiles en el País Vasco. Sociedad de Ciencias Aranzadi.

(15) 2017. GIPUZKOAKO FLORA MEHATXATUAREN KARTOGRAFIA DIGITALAREN EGUNERAKETA (I. FASEA). Aranzadi Zientzia Elkarte.

Bestelako Erlazionaturiko Erreferentziak

Erreferentzia

Foiletoak eta dibulgaziozko materialak

Natura 2000. Euskadiko altxor naturalak.

Txostenak eta azterlanak

Heras Pérez, Patxi. 2004. Landaredi turfofila (zohikaiztegiak, esfagnadiak) eta tofikola (ur karbonatuen iturburuak) duten hezegune txikien agerpena eta tipologia EAEko Natura 2000ren proposamen berrian.

Erlazionaturiko Lekuak

Hezeguneen Inbentarioa					
I. Multzoa					
Kodea	Lekua	Azalera Bateragarria	Azalera Bateragarria / Lekuaren Guztizko Azalera	Kartografiatik datorren erlazioa	Erlazioaren iturria
EG12	Añarbeko urtegia	11,50 ha	0,00 %	Elkar ebakitzen dute	Dependencia Padres-Hijos
B1G3_01	Irungo zingira	1,34 ha	0,00 %	Elkar ebakitzen dute	Dependencia Padres-Hijos
B1G3_02	Irungo zingira	4.439,91 m2	0,00 %	Elkar ebakitzen dute	Dependencia Padres-Hijos
EG16	Irungo urmaela 1	1.834,31 m2	0,00 %	Elkar ebakitzen dute	Dependencia Padres-Hijos
B3G2	Bianditzeko istila (Gainbeltzeko istila)	754,10 m2	0,00 %	Elkar ebakitzen dute	Dependencia Padres-Hijos
GG13	Malbazarreko istila	562,64 m2	0,00 %	Elkar ebakitzen dute	Dependencia Padres-Hijos
EG16	Errotatxoko urmaela	1.834,31 m2	0,00 %	Elkar ebakitzen dute	Dependencia Padres-Hijos
GG13	Larangako istila	562,64 m2	0,00 %	Elkar ebakitzen dute	Dependencia Padres-Hijos
Natura-gune babestuak					
Parke naturalak					
Kodea	Lekua	Azalera Bateragarria	Azalera Bateragarria / Lekuaren Guztizko Azalera	Kartografiatik datorren erlazioa	Erlazioaren iturria
ES212007	AIAKO HARRIA	6.708,04 ha	98,00 %	Elkar ebakitzen dute	Dependencia Padres-Hijos
LAAetako Natura Intereseko Eremuak					
Kodea	Lekua	Azalera Bateragarria	Azalera Bateragarria / Lekuaren Guztizko Azalera	Kartografiatik datorren erlazioa	Erlazioaren iturria
DOT015	Bidasoako padurak eta terrazak	2,88 m2	0,00 %	Elkar ebakitzen dute	Dependencia Padres-Hijos
Espazio Natural Garrantzitsuen Katalogo Irekia					
Kodea	Lekua	Azalera Bateragarria	Azalera Bateragarria / Lekuaren Guztizko Azalera	Kartografiatik datorren erlazioa	Erlazioaren iturria
49	Aiako Harria-Urdaburu	1.564,67 ha	22,00 %	Elkar ebakitzen dute	Dependencia Padres-Hijos
44	Urdaburu-Aqarbe	908,37 ha	13,00 %	Elkar ebakitzen dute	Dependencia Padres-Hijos
48	Bidasoako padurak eta terrazak	18,57 ha	0,00 %	Elkar ebakitzen dute	Dependencia Padres-Hijos
Euskal Autonomia Erkidegoko geologia interesdun lekuak					
Kodea	Lekua	Azalera Bateragarria	Azalera Bateragarria / Lekuaren Guztizko Azalera	Kartografiatik datorren erlazioa	Erlazioaren iturria
LIG003	Aiako Harriko granitoko arroka metamorfikoak				
LIG004	Aiako Harriko granitoko fazie hibridoak				
LIG139	Arditurriko meatzeak				

Erlazionaturiko espezieak - Fauna

Arrainak									
Kodea	Espezia	Izen Arrunta	Populazio mota	Multzo edo Populazioa	Populazioaren Ebaluaketa	Kontserbazioaren Ebaluaketa	Isolamenduaren Ebaluaketa	Ebaluaketa Globala	Erlazioaren iturria
10038	Alosa alosa	Kodaka	C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako habiagintzako zonetatik kanpo.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
14131	Parachondrostomus toxostoma	parraldeko loina txikia	--		B 2-15%	A Bikaina	B Populazioa ez isolatua, baina banaketa-eremutik kanpo	A Bikaina	
Hegaztiak									
Kodea	Espezia	Izen Arrunta	Populazio mota	Multzo edo Populazioa	Populazioaren Ebaluaketa	Kontserbazioaren Ebaluaketa	Isolamenduaren Ebaluaketa	Ebaluaketa Globala	Erlazioaren iturria
10061	Accipiter gentilis	Aztore arrunta	P Iraunkorra: urtean zehar ikus daiteke.		C 0-2%	C Ertaina edo murriztua	B Populazioa ez isolatua, baina banaketa-eremutik kanpo	C Esanguratsua	
10071	Alcedo atthis	Martin arrantzalea	C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako habiagintzako zonetatik kanpo.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	C Esanguratsua	
10082	Anthus pratensis	Negu-txirta	C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako habiagintzako zonetatik kanpo.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10084	Anthus trivialis	Uda-txirta	R Ugaltzailea: bertan hazkuntza egiten du.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10085	Apus apus	Sorbeltz arrunta	R Ugaltzailea: bertan hazkuntza egiten du.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10089	Ardeola ralloides	Lertxuntxo karramarrozalea	C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako habiagintzako zonetatik kanpo.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	C Esanguratsua	
10129	Circus pygargus	Mirotz urdina	P Iraunkorra: urtean zehar ikus daiteke.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10140	Cuculus canorus	Kukua	C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako habiagintzako zonetatik kanpo.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10141	Delichon urbicum	Enara azpizuria	C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako habiagintzako zonetatik kanpo.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10156	Falco peregrinus	Belatz handia	R Ugaltzailea: bertan hazkuntza egiten du.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10157	Falco subbuteo	Zuhaitz belatza	R Ugaltzailea: bertan hazkuntza egiten du.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10159	Ficedula hypoleuca	Euli-txori beltza	C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako habiagintzako zonetatik kanpo.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10171	Gavia stellata	Aliota txikia	C Konzentrazioa: 2p igarotzen, migrazioan edo mudarako habiagintzako zonetatik kanpo.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10174	Gyps fulvus	Sai arrea	C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako habiagintzako zonetatik kanpo.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	C Esanguratsua	
14014	Hieraaetus pennatus	Arrano txikia	C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	C Esanguratsua	

10197	Lullula arborea	Pirripioa	habiagintzako zonetatik kanpo. C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako		C 0-2%	B Ona	B Populazioa ez isolatua, baina banaketa-eremutik kanpo	B Ona	
10206	Milvus migrans	Miru beltza	habiagintzako zonetatik kanpo. C Konzentrazioa: 28p igarotzen, migrazioan edo mudarako		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10207	Milvus milvus	Miru gorria	habiagintzako zonetatik kanpo. R Ugaltzailea: bertan hazkuntza egiten du.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10215	Muscicapa striata	Euli-txori grisa	R Ugaltzailea: bertan hazkuntza egiten du.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10224	Oenanthe oenanthe	Butzanzuri arrunta	C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10243	Phoenicurus phoenicurus	Butzangorri argia	habiagintzako zonetatik kanpo. C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10255	Podiceps nigricollis	Txilinporta lepabeltza	habiagintzako zonetatik kanpo. C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10275	Scolopax rusticola	Oilagorra	habiagintzako zonetatik kanpo. C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10285	Sterna paradisaea	Ipar-txenada	habiagintzako zonetatik kanpo. R Ugaltzailea: bertan hazkuntza egiten du.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10290	Sturnus vulgaris	Araba zozo pikarta	C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10292	Sylvia borin	Baso-txinboa	habiagintzako zonetatik kanpo. C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10309	Turdus iliacus	Birigarro txikia	habiagintzako zonetatik kanpo. C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10312	Turdus pilaris	Durdula	habiagintzako zonetatik kanpo. C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
Intsektuak eta bestelako hexapodoak									
Kodea	Espezia	Izen Arrunta	Populazio mota	Multzo edo Populazioa	Populazioaren Ebaluaketa	Kontserbazioaren Ebaluaketa	Isolamenduaren Ebaluaketa	Ebaluaketa Globala	Erlazioaren iturria
10012	Euphydryas aurinia		C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
Ugaztunak									
Kodea	Espezia	Izen Arrunta	Populazio mota	Multzo edo Populazioa	Populazioaren Ebaluaketa	Kontserbazioaren Ebaluaketa	Isolamenduaren Ebaluaketa	Ebaluaketa Globala	Erlazioaren iturria
10333	Miniopterus schreibersii	Schreibers saguzarra	R Ugaltzailea: bertan hazkuntza egiten du.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10334	Mustela lutreola	Bisoi europarra	C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	

10354	Rhinolophus ferrumequinum	Ferra-saguzar handia	zonetatik kanpo. R Ugaltzailea: bertan hazkuntza egiten du.	C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne
-------	---------------------------	----------------------	---	--------	-------	---

Erlazionaturiko espezieak - Flora

Arrainak									
Kodea	Espeziea	Izen Arrunta	Populazio mota	Multzo edo Populazioa	Populazioaren Ebaluaketa	Kontserbazioaren Ebaluaketa	Isolamenduaren Ebaluaketa	Ebaluaketa Globala	Erlazioaren iturria
10038	Alosa alosa	Kodaka	C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako habiagintzako zonetatik kanpo.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
14131	Parachondrostomus parraldeko loina toxostoma txikia		--		B 2-15%	A Bikaina	B Populazioa ez isolatua, baina banaketa-eremutik kanpo	A Bikaina	
Hegaztiak									
Kodea	Espeziea	Izen Arrunta	Populazio mota	Multzo edo Populazioa	Populazioaren Ebaluaketa	Kontserbazioaren Ebaluaketa	Isolamenduaren Ebaluaketa	Ebaluaketa Globala	Erlazioaren iturria
10061	Accipiter gentilis	Aztore arrunta	P Iraunkorra: urtean zehar ikus daiteke.		C 0-2%	C Ertaina edo murriztua	B Populazioa ez isolatua, baina banaketa-eremutik kanpo	C Esanguratsua	
10071	Alcedo atthis	Martin arrantzalea	C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako habiagintzako zonetatik kanpo.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	C Esanguratsua	
10082	Anthus pratensis	Negu-txirta	C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako habiagintzako zonetatik kanpo.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10084	Anthus trivialis	Uda-txirta	R Ugaltzailea: bertan hazkuntza egiten du.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10085	Apus apus	Sorbeltz arrunta	R Ugaltzailea: bertan hazkuntza egiten du.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10089	Ardeola ralloides	Lertxuntxo karramarrozalea	C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako habiagintzako zonetatik kanpo.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	C Esanguratsua	
10129	Circus pygargus	Mirotz urdina	P Iraunkorra: urtean zehar ikus daiteke.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10140	Cuculus canorus	Kukua	C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako habiagintzako zonetatik kanpo.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10141	Delichon urbicum	Enara azpizuria	C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako habiagintzako zonetatik kanpo.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10156	Falco peregrinus	Belatz handia	R Ugaltzailea: bertan hazkuntza egiten du.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10157	Falco subbuteo	Zuhaitz belatza	R Ugaltzailea: bertan hazkuntza egiten du.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10159	Ficedula hypoleuca	Euli-txori beltza	C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako habiagintzako zonetatik kanpo.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10171	Gavia stellata	Aliota txikia	C Konzentrazioa: 2p igarotzen, migrazioan edo mudarako habiagintzako zonetatik kanpo.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10174	Gyps fulvus	Sai arrea	C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako habiagintzako zonetatik kanpo.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	C Esanguratsua	
14014	Hieraaetus pennatus	Arrano txikia	C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	C Esanguratsua	

10197	Lullula arborea	Pirripioa	habiagintzako zonetatik kanpo. C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako		C 0-2%	B Ona	B Populazioa ez isolatua, baina banaketa-eremutik kanpo	B Ona	
10206	Milvus migrans	Miru beltza	habiagintzako zonetatik kanpo. C Konzentrazioa: 28p igarotzen, migrazioan edo mudarako		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10207	Milvus milvus	Miru gorria	habiagintzako zonetatik kanpo. R Ugaltzailea: bertan hazkuntza egiten du.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10215	Muscicapa striata	Euli-txori grisa	R Ugaltzailea: bertan hazkuntza egiten du.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10224	Oenanthe oenanthe	Butzanzuri arrunta	C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10243	Phoenicurus phoenicurus	Butzangorri argia	habiagintzako zonetatik kanpo. C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10255	Podiceps nigricollis	Txilinporta lepabeltza	habiagintzako zonetatik kanpo. C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10275	Scolopax rusticola	Oilagorra	habiagintzako zonetatik kanpo. C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10285	Sterna paradisaea	Ipar-txenada	habiagintzako zonetatik kanpo. R Ugaltzailea: bertan hazkuntza egiten du.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10290	Sturnus vulgaris	Araba zozo pikarta	C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10292	Sylvia borin	Baso-txinboa	habiagintzako zonetatik kanpo. C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10309	Turdus iliacus	Birigarro txikia	habiagintzako zonetatik kanpo. C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10312	Turdus pilaris	Durdula	habiagintzako zonetatik kanpo. C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
Intsektuak eta bestelako hexapodoak									
Kodea	Espezia	Izen Arrunta	Populazio mota	Multzo edo Populazioa	Populazioaren Ebaluaketa	Kontserbazioaren Ebaluaketa	Isolamenduaren Ebaluaketa	Ebaluaketa Globala	Erlazioaren iturria
10012	Euphydryas aurinia		C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
Ugaztunak									
Kodea	Espezia	Izen Arrunta	Populazio mota	Multzo edo Populazioa	Populazioaren Ebaluaketa	Kontserbazioaren Ebaluaketa	Isolamenduaren Ebaluaketa	Ebaluaketa Globala	Erlazioaren iturria
10333	Miniopterus schreibersii	Schreibers saguzarra	R Ugaltzailea: bertan hazkuntza egiten du.		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	
10334	Mustela lutreola	Bisoi europarra	C Konzentrazioa: igarotzen, migrazioan edo mudarako		C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona	

10354	Rhinolophus ferrumequinum	Ferra-saguzar handia	zonetatik kanpo. R Ugaltzailea: bertan hazkuntza egiten du.	C 0-2%	B Ona	C Populazioa ez isolatua, banaketa-eremuan barne	B Ona
-------	---------------------------	----------------------	---	--------	-------	---	-------

Erlazionaturiko Habitatak

Habitat Zuzentaraua						
Kodea	Habitata	Azalera Bateragarria	Azalera Bateragarria / Lekuaren Guztizko Azalera	Azalera Bateragarria / Habitataren Guztizko Azalera	Kontserbazioaren Ebaluaketa	Ebaluaketa Globala Erlazioaren iturria
ES2120016	Txilardi lehor azidofiloak				B Ona	B Ona
ES2120016	Mendialdeko larreak				C Garrantzitsua	B Ona
ES2120016	Segabelardi atlantikoak				D Ez garrantzitsua	--
ES2120016	Zohikaztegi azidofiloak/esfagnodiak				C Garrantzitsua	B Ona
ES2120016	Silize-haitzak				A Bikaina	A Bikaina
ES2120016	Pagadi azidofiloak				B Ona	B Ona
ES2120016	Haltzadi eta lizardiak				C Garrantzitsua	C Ertaina edo gutxi C Garrantzitsua
ES2120016	Quercus robur eta Quercus pyrenaicadun harizti galaikoportugesak				C Garrantzitsua	C Ertaina edo gutxi C Garrantzitsua

Irudien Eranskina

Aiako Harria

<https://www.youtube.com/watch?v=6ABkO8WtYUc>
